

Rådet för pensionärs- och
tillgänglighetsfrågor

Närvarande: *Ulf Vidman, Ordförande/Vice ordf Kommunstyrelsen*
Anders Persson, Ordförande FKUN
Roland Gustafsson, Ordförande ON
Daniel Burman, Folkhälsosamordnare
Jennie Larsson, Seniorutvecklare
Annika Persson, Sekr/administratör
Maria Gardfall, MSBN
Göran Grubbström, Demensföreningen
Margareta Nederberg, SPF Tärnaby
Pia Rindefalk-Lingesten, Reumatikerföreningen
Ulla Olofsson, Hjärt- och lungsjukas förening
Gunilla Pettersson, PRO
Gunilla Lundgren, PRO
Gull-Britt Larsson, SKPF Tärnaby
Extern: Carina Gustafsson – Folkhälsoutvecklare Region Västerbotten

1. Ordförande öppnar mötet

2. Föregående mötesanteckningar

SKPF Storuman

Gällande att fastställa en besöksdag för demensboende för besökare; Roland Gustafsson svarar att anhöriga alltid kan komma på besök, däremot större grupper är inte aktuellt, inte gynnsamt för de boende. Det ska vara få personer, samma personer, anhöriga.

SKPF Tärnaby

Vad är syftet med rådet? Här kommer några synpunkter;

- Ett ställe där man kan ställa frågor
- Samla vad organisationer tycker i olika sammanhang
- Vara en informationspunkt, informera om vad föreningarna sysslar med
- Kan lyfta frågor till beslut i olika nämnder och i fullmäktige
- Göra inspel om underlag till beslut
- Ha en konstruktiv dialog om aktuella frågor
- Det finns en arbetsordning fastställd av kommunstyrelsen som rådet ska hålla sig till

- Rådet är till både för att föra dialog och för information, många synpunkter kan vi ta till oss i nämnderna. Vi tar med oss en djupare förståelse för frågeställningar
- Det är bättre att de olika föreningarna är remissinstans, inte rådet, på grund av att rådet är en blandning av civila organisationer, politiker mm
- I början av varje år bör man starta året med att tala om vart minnesanteckningarna hittas mm, det byts ut folk i rådet emellanåt
- Viktigt att man svarar direkt till den förening som ställer frågor, inte bara inom rådet och att man får svar på sina frågor inom alla nämnder

Hur ser arvodering ut för pensionärsföreningar/brukarrörelsen

Föreningar får inget arvode för deltagande eller reseersättning. Däremot erbjuder kommunen digitala lösningar, lokal, teknik, tillhandahåller tjänstemännens tid för rådet.

Det skulle vara intressant att veta varför vissa kommuner betalar ut ersättning till medlemmar i rådet.

Frågan kan drivas via medborgarförslag till kommunstyrelsen.

3. Region Västerbotten Folkhälsoenheten – Västerbottens hälsoundersökningar (VHU)

Carina Gustafsson, Folkhälsoutvecklare:

Carina jobbar som Hälsoutvecklare på Region Västerbotten, jobbar strategiskt, med utveckling och planering.

Man firar 40 års jubileum med riktade hälsosamtal. År 1985 börjades hälsosamtalen i Norsjö. År 1995 breddades hälsosamtalen i länet med samtal med 30-, 40-, 50-, och 60-åringar. Det har varit tal om riktade hälsosamtal med 70-åringar. Det är regionens politiker som tar beslut om vilka åldrar som ska ingå i riktade hälsosamtal.

Levnadsvanestödet

Inför ett planerat vårdbesök kan vårdpersonalen skicka ut ett digitalt formulär med frågor om dina levnadsvanor och hur du själv upplever att din hälsa är.

Vid vårdbesöket får du ta del av sammanställningen av dina svar.

Svaren visas i en stjärnprofil, stjärnans uddar visar din självskattade hälsa, dina matvanor, din fysiska aktivitet, dina alkoholvanor samt tobaks- och nikotinvanor.

Profilen visar på saker som är bra för din hälsa men även vad som skulle kunna förbättras. Vid besöket får man även anpassade råd om levnadsvanor och grunden till en HÄLSOPLAN.

En fråga om HÄLSORUMMET kommer upp – Roland Gustafsson informerar om att driften ligger på respektive sjukstuga.

Hälsorummen (samlingsrum) i Västerbotten finns i Slussfors, Gunnarn, Fredrika och Ammarnäs. I Slussfors och i Gunnarn har det fungerat bäst, även i Ammarnäs integrerat med sjukstugan i Saxnäs. Här kan man på egen hand ta vissa prover, till exempel mäta blodtryck, vikt och puls. Man antecknar själv sina värden och meddelar vårdpersonalen. I rummet finns utrustning för att genomföra videobesök. Hälsorummen är nog något som kommer att finnas under några år och kommer att flyttas till hemmen. Hälsocentralen får ingen extra ersättning för hälsorummen men man sparar kostnad för resor.

Hälsopeppen ska inspirera äldre till en aktiv livsstil, ett hälsosamt åldrande och en livsnöjdhet. Det finns studiemateriel som regionen har utvecklat där vem som helst kan vara studieledare. Man får som ledare, pedagogiskt leda en grupp. Kursen varvar aktiviteter på temat hälsa med evidensbaserad teori kring livsstilsfaktorer såsom kost, fysik, aktivitet, sömn, stress, alkohol, tobak, gemenskap/ensamhet och kultur.

4. Folkhälsosamordnaren informerar

Folkhälsostategi 2024–2027 är uppe för beslut. Folkhälsosamordnaren meddelar att Folkhälsostategin ej ersätter tillgänglighetsprogrammet. Förslag från Folkhälsosamordnaren är att Rådet för pensionärs- och tillgänglighetsfrågor ska under 2025 ta fram ett förslag på ett nytt tillgänglighetsprogram för perioden 2025–2027.

Utvärdering av tillgänglighetsprogrammet 2020–2023 har varit ute till respektive förvaltning/nämnd samt fastighetsbolag under sommaren/hösten 2024. Svarstiden har förlängts två gånger. Svar saknas från Omsorgsnämnden, delar av FKUN samt fastighetsbolag. Folkhälsosamordnaren har fyllt i delar som man haft kännedom om.

MFD (Myndigheten för delaktighet) skickar varje år ut en kommunenkät i syfte att kartlägga kommunens tillgänglighetsarbete. Syftet med kommunenkäten är att den kan användas som stöd i kommunens tillgänglighetsarbete där behov identifierats. Resultat för 2023 var 22 poäng av 45 möjliga. Resultat för 2024 kommer i början på 2025.

Umeå universitet genom Institutionen för socialt arbete genomför just nu en studie kring om brukardelaktighet på systemnivå inom området psykisk hälsa.

Storumans kommun har genom urval fått förfrågan att delta i interjuver kopplat till studien.

Lektorn för Institutionen för socialt arbete har varit i kontakt med Folkhälsosamordnaren som gett följande förslag:

Kommunrepresentant:

1. Socialchef Helena Sten
2. Vice KSO/Ordförande för rådet för äldre och tillgänglighet Ulf Vidman
3. Reserv: Folkhälsosamordnare Daniel Burman

Lokal brukarorganisation/förening

1. Demensförening
2. Öppet för förslag – Folkhälsosamordnaren skickar ut information till samtliga i rådet. Vid intresse återkopplas detta till Folkhälsosamordnaren.

5. Laget runt

Jennie Larsson – Seniorutvecklare

Jennies tjänst kommer att avvecklas och arbetsuppgifter kommer att fördelas mellan kollegorna. Jennie kommer att jobba halvtid efter nyår men vet inte hur länge det blir. Hon jobbar mycket med hälsosamtal och har jobbat med anhörigstöd det senaste halvåret. Ansökan till Allmänna arvsfonden gick inte igenom.

En ny socialtjänstlag kommer börja gälla från och med 1 juni 2025. Nya lagen innebär att det kommer att bli mer focus på förebyggande arbete. Mer information kommer gällande nya socialtjänstlagen.

Ulf Vidman – Ordförande i rådet

Helena Steen kommer att ta huvudansvaret för att seniormässan kommer att bli av i oktober nästa år. Informerar Jennie om att han tycker att seniormässan varit väldigt bra ordnad och hoppas den fortsätter framöver.

Gunilla Lundgren – PRO

Föreningen har möte nästa vecka sedan är det jullov. De arbetar med att sammanställa verksamhetsplanen för 2025.

Föreningen ska planera in en hälsodag med mat, yoga och någon aktivitet.

Ska söka pengar via folkhälsobidrag, det är stängt för att söka för 2025.

Det går att söka till och med i oktober 2025 och gäller år 2026.

Det finns att söka andra bidrag, till exempel via kommunen – aktivitetshöjande insatser samt evenemangsbidrag.

PRO informerar om en nyårsrevy på bio januari 2025. Mer information kommer.

Göran Grubbström – Demensföreningen

Göran informerar om att de bjudit på fika. Under december kommer föreningen att fortsätta med att besöka boenden i kommunen och sjunga julsånger. Verksamhetsplanen för 2025 är inte klar ännu.

Pia Rindefalk-Lingesten – Reumatikerföreningen

Pia har haft 3 st badgrupper som tränat och badat i badhuset. Föreningen var med på översynen som gjordes i badhuset och de ser redan nu förändringar. Det är mycket som ska göras om, därför är badhuset stängt från och med 2 december till och med den 27 januari.

Ulla Olofsson – Hjärt- och lungsjukas förening

Ulla representerar föreningen istället för Johnny Lundqvist. Föreningen kommer att bjuda på julgröt på fredag.

Margareta Nederberg, SPF Tärnaby

SPF har varit i kyrkan och lyssnat på musik, kommer bjuda på julgröt i december och en busstur till Mo i Rana är planerad i december. De arrangerade en tur till badhuset i Storuman men ingen orkade, de kommer att boka ny tid när badhuset öppnar igen efter reovering.

Roland Gustafsson – ordförande omsorgsnämnden

Ny socialtjänstlag kommer i juni som innebär mer förebyggande arbete. Arbetet med trygghetsboende pågår, man går igenom ritningar, ser om det går att göra om till trygghetsboende, man har haft träff med de boende i huset. Omsorgen har tagit omtag gällande samarbete mellan Storuman och Tärnaby i frågan om boenden. Nu ska man inte utgå ifrån fastighetsfrågor utan verksamhetsfrågor. Ser över hur man kan jobba tillsammans, fastighetsfrågor får komma senare.

Gull-Britt Larsson – SKPF Tärnaby

Föreningen ska fixa en lunch innan julhelgen.

Tyvänn kunde Margareta Tellström inte komma in vi länkarna.

Daniel får undersöka det till nästa möte.

6. Övrigt

En tillgänglighetsvandring planeras till Folkets Hus i Tärnaby till våren. Rådet riktar in sig på kommunala verksamheter för tillgänglighetsvandringar, två tillfällen per år, vår och höst.

Uppdatering/Ulf Vidman har gett teknisk chef Anton Stenvall i uppdrag att ta fram ett förslag gällande övergångsställe vid Aktiviteten i Tärnaby. Enklaste alternativet är att göra ett övergångsställe från ICA till Aktiviteten (stationsgatan).

7. Nästa möte

Förslag på datum:

Måndag 17 februari

Måndag 26 maj

Måndag 18 augusti

Måndag 24 november

Eventuellt något möte i Tärnaby

Vid pennan

Annika Persson

Annika Persson